

muše GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LAŠKO

delo

Leto IV. — Laško, marec 1970 — številka 3 (31)

AKCIJA » 100 ZAPOSILITEV ZA KOZJANCE «

V tovarni lesne galanterije v Rimskih Toplicah bodo letos lahko zaposlili sto delavcev, kar je dalo povod, za širšo akcijo na področju zahodnega dela kozjanskega, to je okolice Jurkloštra, Polane, Lokavca in Lažiš. V akciji sodeluje Občinska konferenca SZDL Laško, z vodstvi drugih družbeno-političnih organizacij v Laškem in Jurkloštru ter »NOVI TEDNIK« iz Celja.

Pogoj za zaposlitev občanov iz tega področja pa je v vsakem času prevozna cesta III. reda — MAROF-RIMSKE TOPLICE.

V želji, da bi ugotovili, kakšne so socialne razmere v teh krajih in seveda koliko ljudi želi zaposlitev, bo v tem mesecu izvedena na vsem ob-

močju anketa, ki bo zajela približno 150 družin.

Kot uvod v to akcijo, da bi občane teh področij seznanili z namenom ankete, je bila v nedeljo 1. februarja izvedena prireditev. Na tej prireditvi so nastopili člani mariborskega gledališča, basist ALEKSANDER KOVAČ, tenorist BOŠKO LUKEŽ in MILAN GORENJSEK, katere je spremljal s harmoniko MIRKO DRČAR. Poleg imenovanih je prisotne zabaval kvintet »BERGER« s pevčema.

Za povezavo in tudi dobro voljo pa je poskrbel igralec JOŽE ZUPAN.

V sklopu zabavne prireditve pa je bil izveden tudi ustni časopis, pri katerem je sodeloval »NOVI TED-

NIK« iz Celja. S tem so bili občani seznanjeni z bistvenimi problemi občine in s perspektivo njihovega kraja. V razgovoru so sodelovali predstavniki skupščine občine Laško, Cestnega podjetja iz Celja, Kmetijske zadruge iz Laškega, Gozdnega gospodarstva iz Celja ter krajevni družbeno-politični delavci.

Rezultati ankete nam bodo pomagali, da bomo videli, kateri občani so najbolj potrebni zaposlitve, s čimer bi nekoliko ublažili sorazmerno slab socialni položaj občanov s tega področja.

Pripomniti pa moramo, da so se krajevni faktorji v Jurkloštru in Rimskih Toplicah polnoštevilno angažirali za izvedbo akcije, kar nam daje upanje na uspeh.

Prav gotovo pa nam bo morala pri tej akciji pomagati tudi širša družbena skupnost.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
LAŠKO

ZA OSMI MAREC

*ob prazniku
borbenih in
delovnih žena
tople in
iskrene
čestitke!*

LINOREZ UČENKA 6. d
RAZREDA OSNOVNE SO-
LE PRIMOŽA TRUBARJA
V LAŠKEM

ANDREJ CEGLEC: MATI

Ustanovljen je sklad za financiranje narodne obrambe

Na seji občinske skupščine — 20. februarja — sta razpravljala oba zborra o predlogu proračuna za letošnje leto in sprejela odlok o ustanovitvi sklada za narodno obrambo v občini Laško, odlok o višini letošnjih stanarin, ki ostanejo na ravni lanskega leta ter odlok o odstotku sredstev za subvencioniranje, ki je za letos določen na 8 %.

Ustanovitev sklada za financiranje narodne obrambe v občini je narekovala potreba, da se preko tega sklada zbirajo sredstva za te namene, iz njega pa financira nakup opreme in orožja za enote teritorialne obrambe, oprema za enote civilne zaščite kakor tudi ostali stroški za usposabljanje in izobraževanje teh enot.

O proračunu za letošnje leto bodo podrobneje pisali v naslednji številki.

NEKATERE ZNAČILNOSTI ZAKONA O VOJAŠKI OBVEZNOSTI

Nabornik, obveznik, je mladinec, jugoslovanski državljan, ki v določenem letu dopolni sedemnajst let starosti. Tu se ne postavlja vprašanje, ali je določeni obveznik že dopolnil 17 let, ko se od njega zahteva izpolnjevanje določenih nabornih obveznosti, temveč le ali bo v tem letu dopolnil to starost. Letos so na primer postali naborniki, obvezniki vsi tisti mladinci, ki so ali bodo v letu 1970 dopolnili 17 let starosti.

Naborna obveznost nastane z vpisom mladince v naborno evidenco ter se konča z nastopom vojaškega roka. V tem času pa ima nabornik določene obveznosti, katerih izvrševanje je v stvari priprava za služenje vojaškega roka v JLA. Med te obveznosti sodijo zdravniški in drugi pregledi, psihološke preiskave ter razna testiranja, na podlagi katerih se ugotavlja sposobnost posameznika za služenje v posameznih specialnih enotah. Kot primer naj navedemo testiranje nabornikov, ki žele služiti rok kot soferji.

Seveda je najvažnejša naborna obveznost sam nabor, kjer naborna komisija določi vsakemu posamezniku rod ali službo, v kateri bo služil vojaški rok. Naborna komisija, sestavljena iz predstavnika Komande vojaškega okrožja, predstavnika občine in vojaškega zdravnika, upošteva v okviru možnosti želje mladincev glede roda, v katerem bi le-ta žele služiti vojaški rok. Zal vsem željam vedno ni mogoče ustreči, ker se mora komisija držati določenih kriterijev, kakor tudi potreb enot JLA. Vsi naborniki na primer ne morejo biti soferji, čeprav bi to večina obveznikov želela, veliki in močno razviti fantje ne morejo biti tankisti, ker za njih ni prostora v tanku, ipd.

Nabornikom, ki študirajo ter imajo pogoje za odložitve služenja vojaškega roka, se rod ali služba ne odreja. Komisija ugotovi samo njihovo sposobnost, v kakšne enote bodo poslani na odsluženje roka pa komisija odloči po zaključku njihovega študija.

Kot zadnja naborna obveznost je nastop vojaškega roka. Nabor se z obvezniki opravi v letu, v katerem le-ti dopolnijo 18 let starosti. Poudarjam pa, da zakon dovoljuje izjeme, saj dopušča, da gre nabornik na nabor tudi v letu, v katerem dopolni 17 let, če to sam zahteva. Nekateri obvezniki se te ugodnosti poslužujejo. Predvsem pridejo tu v poštev dobro razviti mladinci.

NADALJEVANJE

(1)

Ko naborna komisija ocenjuje sposobnost posameznega obveznika nabornika, ga lahko spozna:

1. za sposobnega za vojaško službo;
2. za omejeno sposobnega za vojaško službo;

spoznan za začasno nesposobnega, ga razglasi za nesposobnega za vojaško službo v mirovnem stanju ali za trajno nesposobnega za vojaško službo.

Iz povedanega izhaja, da nihče ne more biti več kot enkrat spoznan za začasno nesposobnega zaradi iste bolezni. Pri drugem pregledu mora dobiti dokončno oceno sposobnosti ne glede na starost. To

SKUPŠČINA OBČINE LAŠKO – KOMISIJA ZA PODELITEV »NAGRADE OBČINE LAŠKO – 2. JULIJ«

v a b i

vse zainteresirane delovne in druge organizacije, društva ter posameznike k vlaganju predlogov za podelitev

»NAGRADE OBČINE LAŠKO – 2. JULIJ«

Nagrada je namenjena kot moralno in materialno priznanje delovnim in drugim organizacijam, društvom ter posameznikom za izjemne dosežke na področju komunalne dejavnosti, kulture in prosvete, zdravstva in socialnega varstva, družbeno-politične dejavnosti in drugih dejavnosti, ki imajo splošen družbeno koristni pomen.

Nagrada se podeljuje na dan občinskega praznika. Prvič bo podeljena 2. julija 1970 na slavnostni seji občinske skupščine.

Vsako leto se podeli tri nagrade, in sicer:

1. nagrada din 2.500
2. nagrada din 1.500
3. nagrada din 1.000

Predlog, za podelitev nagrade lahko poda vsaka fizična in pravna oseba. Predloge je treba izčrpno obrazložiti in predložiti ustrezno dokumentacijo.

Komisija sprejema predloge za podelitev nagrade v letu 1970 do vključno 15. maja 1970.

Predloge z obrazložitvijo in dokumentacijo je treba poslati na naslov: SKUPŠČINA OBČINE LAŠKO – KOMISIJA ZA PODELITEV »NAGRADE OBČINE LAŠKO – 2. JULIJ«.

KOMISIJA

VSEBINA

- 100 ZAPOSILITEV ZA KOZJANČE
- SKLAD ZA FINANCIRANJE NARODNE OBRAMBE
- NEKATERE ZNAČILNOSTI ZAKONA O VOJAŠKI OBVEZNOSTI
- INTEGRACIJA TOVARNE LESNE GALANTERIJE
- NADOMESTNE VOLITVE
- OBRAT ZA PREDELAVO MESA PRED DOGRADITVIJO
- OTROŠKE LIKOVNE STVARITVE
- JANEZ KRSTNIK VALVASOR IN LAŠKI ŠPITAL (1)
- UČNI USPEHI NA NAŠIH SOLAH
- DEDIČI
- NADOMESTILA ZA TEČAJE ENOT CIVILNE ZAŠČITE
- RAZNE OBJAVE
- POSEBNA PRILOGA: URADNI VESTNIK OBČINE LAŠKO ST. 1/1970

3. za začasno nesposobnega za vojaško službo;

4. za nesposobnega za vojaško službo v mirovnem stanju;

5. za trajno nesposobnega za vojaško službo.

Oceno sposobnosti vpiše komisija v vojaški dokument.

Ob tem moramo poudariti naslednje:

Sposoben za vojaško službo je obveznik nabornik, ki je popolnoma zdrav.

Pri omejeno sposobnem naborniku je ugotovljeno zrahljano zdravje zaradi prebolelih bolezni, slaba telesna razvitost, slab vid ipd. Takšni naborniki so sicer sposobni za vojaško službo, vendar ne popolnoma. Ker ni nabornik popolnoma zdrav ter bi mu prehud napor škodoval, je starešina enote, kamor bo poslan na odsluženje roka, dolžan spoštovati ugotovitve naborne komisije ter ga oprostiti napornih dolžnosti.

Za začasno nesposobne nabornike razglasi naborna komisija tiste mladince, pri katerih je ugotovljeno težje obolenje ali kronična bolezen, kakor tudi slaba telesna razvitost. Ta začasna nesposobnost lahko traja eno in največ štiri leta. Po tem času je nabornik ponovno klican na nabore. Če naborna komisija tudi takrat ugotovi, da se naborniku zdravstveno stanje ni izboljšalo, ter da še naprej boluje za boleznijo, zaradi katere je bil prvič

seveda ne velja v primeru, da si je prvotno ugotovljeno bolezen pozdravil, dobil je pa drugo, ki je zopet lahko vzrok za oceno začasne nesposobnosti. Pri vsem tem pa predvideva zakon omejitve, da ne more biti nihče spoznan za začasno nesposobnega v letu, v katerem dopolni šestindvajset let starosti.

Kdor je spoznan za nesposobnega za vojaško službo v mirovnem stanju, ostane še nadalje vojaški obveznik vse do 55. leta starosti ter se mora udeleževati revizijskih pregledov, kadar so le-ti odrejeni. Takšen obveznik lahko postane sposoben za vojaško službo, vendar mu ni treba služiti vojaškega roka. V JLA je lahko klican samo v primeru vojne ali odrejenih orožnih vaj.

Nabornike, ki jih naborna komisija spozna za trajno nesposobne za vojaško službo, odsek za narodno obrambo črta iz vojaške evidence. Ne glede na to pa je lahko takšna oseba spoznana kot sposobna za službo v enotah civilne zaščite. Nesposobnost za službo v enotah civilne zaščite namreč ugotavlja posebna komisija, ki jo določi občinska skupščina. Pri svojem delu se ta komisija poslužuje blažjih kriterijev, v glavnem tistih, ki so odločilni za to, da je neka oseba sposobna stopiti v redno delovno razmerje.

MARTIN KOLARIČ

MAREC 1970

TOVARNA LESNE GALANTERIJE INTEGRACIJA ODPIRA NOVE MOŽNOSTI RAZVOJA

Večletno razpravljanje o integracijskih procesih v gospodarstvu in gospodarska nuja glede na ekonomičnost gospodarjenja, nas je tudi v občini privedla do razmišljanja o integraciji treh lesnih podjetij: »BOR« Laško, »PETA« Radeče in TOVARNA LESNE GALANTERIJE Rimske Toplice. Vendar nobeno od teh podjetij ni bilo gospodarsko tako močno, da bi bilo sposobno druga dva priključiti k svojemu. Poleg tega so se v vsakem podjetju pojavljale njemu lastne težave in problemi, ki so bili ovira za uspešno integracijo. Tako je bil ta poskus k integraciji obsojen na neuspeh.

Naše podjetje je pri integraciji vsekakor gledalo na določen napredek, saj smo iskali razne načine, kako povečati proizvodnjo in zaposliti več ljudi. Tako smo začeli razmišljati o vertikalni integraciji, ker za horizontalno ni bilo pogojev.

Pri raznih analizah smo prišli do zaključka, da je integracija z močnim slovenskim proizvodno-trgovskim podjetjem SLOVENIJALES možna, zato smo začeli delati v tej smeri že v prvi polovici 1969. leta. Po vseh pripravah in analizah je delavski svet podjetja sprejel sklep o integraciji in ga predlagal kolektivu. Na sestankih so bile burne in utemeljene razprave. Ko so bile jasne vse prednosti takšne integracije, je delavski svet razpisal referendum, katerega smo izvedli v decembru 1969 s tajnim glasovanjem. Za integracijo je bilo 93 %, proti samo 7 %.

VPRAŠALI SO NAS ...

- ... zakaj so bile pred leti za lepe denarce odkupljene in porhte hiše od Zdravlišča do doma Dušana Poženela in v kakšne namene služi sedaj pridobljeno zemljišče?
- ... kje in kdaj bo — že tolikokrat objubljeno — postavljena tržnica v Laškem?
- ... kdaj in kdo bo uporabljal lokal bivše Pušičeve gostilne v Laškem, oziroma kdo lahko plačuje najemnino za prazen lokal?
- ... kdaj bo Krajevna skupnost Rimske Toplice prepleškala mostovno ograjo v Smarjeti pri Drakslerju, kar je objubila že več kot pred letom dni?
- ... ali in kdaj misli Krajevna skupnost Laško pospraviti polomljeni del ograje ob mostu čez Savinjo?
- ... bodo tudi letos v naselju »NA OTOKU« v Laškem zelenice ostale neurejene in neposajene s cvetlicami ali okrasnim grmičevjem?

ODGOVORE SPREJEMA UREDNIŠTVO DO 1. APRILA 1970

PRVA FAZA: OBNOVA PROIZVODNIH ZMOGLJIVOSTI KONČANA

Imeli smo izdelan dolgoročni program podjetja na sedanjih, raziskavah tržišča, možnostih plasmana na tujih tržiščih, organizaciji in menjava dela, odvečni delovni sili na Kozjanskem področju, kakor tudi surovinskega zaledja. Ko je bil program narejen, smo ga začeli realizirati.

IVAN PONEBŠEK

Prva faza programa je bila nujna rekonstrukcija dotedanjih proizvodnih kapacitet, to je preureditev vseh proizvodnih prostorov in njihova tehnološka povezanost in popolna zamenjava zastarelih strojev z najmodernejšimi v svetu. Ta rekonstrukcija je trajala pet let, ker smo vse izvajali z lastnimi sredstvi. Uspeh prve faze programa je sedaj za nami in tudi rezultati so vidni.

VELIKOPOTEZEN INVESTICIJSKI PROGRAM

Druga faza programa je novogradnja strojne hale z 2.200 m² proizvodne površine s popolnoma novo strojno opremo. Tehnološko bo strojna hala v podaljšku sedanje in vključena v proces. Tehnološko smo že pri prvi fazi rekonstrukcije upoštevali, da moramo povečati lakirnico, montažno halo in skladišče, kakor tudi brusilnico orodja, mehanično delavnico in kotlarno. Pri lokaciji smo upoštevali dogovor med ŽTP, občino in našim podjetjem, da se ukineta dva železniška prehoda, s tem da se spelje občinska cesta, pri katere izgradnji bi sodelovali vsi trije zainteresirani (železniške prelaze plačuje sedaj občina iz proračuna). Pri tem pa izgleda, da občina ni zainteresirana na tem načrtu, saj v svojem proračunu ni predvidela stroškov te občinske ceste. Zaradi tega bo sedaj potrebno spreminjati tudi naš program investicij, kakor tudi ostale elemente izhodiščnega programa. Vrednost investicij za drugo fazo bo znašala ca. 5.000.000 dinarjev.

VSİ IZDELKI V IZVOZ

Artikli bodo enaki sedanjim, le da bodo bolj specializirani in v večjih količinah. Tržišče za te izdelke je pripravljeno, saj so znani že vsi kupci. Nove kapacitete bomo izvozili 60 % na ameriška tržišča in 40 % na evropska — predvsem v ZRN 35 %, le 5 % pa na druga evropska tržišča. Ker smo že sedaj nastopali z 90 % na tujih tržiščih, nam tudi prodaja iz novih kapacitet ne bo delala težav.

DOBRI IZGLEDI ZA ZAPOSILITEV NOVE DELOVNE SILE

Pri našem podjetju je za sprejem na delo stalno prijavljenih nad 60 ljudi, v zadnjem času pa to število še narašča. Če upoštevamo takšno stanje, ne bo pomanjkanja delovne sile. Pretežni del prosilcev je iz doline Gračnice. Podjetje je zainteresirano, da zaposli delavce iz bližnje okolice, ker so fizično sposobnejši, kakor oni iz oddaljenih krajev. Pripravljeni smo zaposliti tudi delavce iz Jurkloštra, če bodo imeli cesto za prevoz z avtobusom ali kako drugače, se pravi, če bo ta cesta asfaltirana. Ne bi želeli, da nas kdo razume napačno; to ni pogoj, temveč potreba po fizično sposobnem delavcu, ker so sedanje izkušnje pokazale, koliko naredi delavec iz bližine delovnega mesta ali pa oddaljen delavec, ko že toliko fizične moči pusti na poti na delo. Poleg tega se pojavlja težnja le-teh po določeni izmeni, kar pa je nesprijemljivo zaradi I. in II. izmene.

Pri zaposlovanju nove delovne sile bodo poleg potreb, ki nastajajo spričo nerazvitosti kraja, zastopani vsekakor drugi kriteriji, ki se že sedaj upoštevajo. Ti so poleg ostalih: zdravstveno in fizično stanje, šolska izobrazba, starostna meja in še vrsta pogojev, ki se upoštevajo pri testiranju pred sprejemom na poskusno delo, katero traja 3—6 mesecev.

Potrebno delovno silo za nove kapacitete bomo sprejemali postopno in ne vseh na enkrat ter jih usposabljali v novi proizvodnji. Mogoče bomo vpeljali za celotno podjetje celo tretjo izmeno, da se priuči vsa nova delovna sila za nova delovna mesta. Poleg praktičnega usposabljanja delavcev na delovna mesta bodo morali delavci imeti tudi teoretično znanje, katerega si bodo pridobivali v tečajih v podjetju. Nihče v podjetju zaposlen ne more biti dober delavec, če ni tudi vesten samoupravljalec.

RAZPISANE SO NADOMESTNE VOLITVE

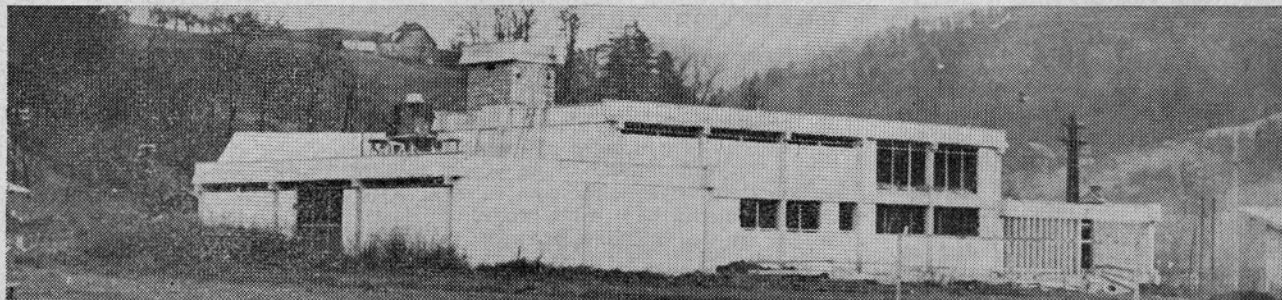
Na posebni ločeni seji zбора delovnih skupnosti, ki je bila 20. februarja je mandatno imunitetna komisija predlagala, naj KMECLU ALESU, ki odhaja na drugo delovno mesto izven občine, preneha mandat odbornika zбора delovnih skupnosti v občini Laško.

S tem v zvezi je zbor delovnih skupnosti sprejel odlok o razpisu nadomestnih volitev za odbornika tega zбора v 15. volilni enoti, ki zajema volivce Kmetijske zadruge Laško in vse kmetijske proizvajalce na območju občine Laško.

Volitve bodo 25. marca 1970

OBRAT ZA PREDELAVO MESA PRED DOGRADITVIJO

Gradi ga Kmetijska zadruga Laško — v kratkem bo začel obratovati

V eni od lanskih številčk »NAŠE DELO« smo seznanili bralce o tem, da je Kmetijska zadruga Laško začela graditi obrat za predelavo mesa.

V maju lani so bila začeta dela in letos v marcu, t. j. po 10 mesecih računamo, da bomo začeli obratovati.

Rok za izvedbo je bil sicer še krajši, vendar je med izvajanjem prišlo do nekaterih manjših sprememb, ki so povzročile dodatna dela. Nekaj je bilo tudi krivde v tem, ker je v jeseni zmanjkalo cementa. Tudi z uvoženo opremo smo imeli nekaj resnih težav in se je dobava zavlekla od septembra 1969 do februarja 1970. Gotovo pa nekaj krivde nosijo tudi izvajalci, ki se objekta mogoče niso lotili dovolj pripravljeni.

No, večji del težav je mimo in sedaj izvajajo zaključna dela. Kdor sedaj pogleda v objekt, bo srečal vrsto obrtnikov od zidarjev do ključavničarjev, električarjev, pečarjev in vodovodnih instalaterjev, teracerjev, monterjev tirne konstrukcije, hladilnih naprav, izolaterjev do plekskarjev in še drugih.

Tako je na vsakem zahtevnejšem objektu pred zaključkom del. Vseh težav seveda še zlepa ni konec. Urediti bo še treba okolico in nabaviti nekaj opreme. Seveda je za vse to potrebno še mnogo sredstev. Tega vsega ne bomo zmogli takoj in bomo nekaj morali odložiti za naslednja leta.

Objekt ima hlevske prostore za male in velike živali, klavni prostor, hladilnice za vse vrste mesa, prostore za predelavo mesa, zorilnice mesa, skladišča gotovih izdelkov, sanitarije, prostor za pripravo jedil in jedilnico. Poleg naštetih prostorov so še pomožni manjši prostori, kot skladišča za začimbe, pralnica, prostori za orodje itd.

Vsi delovni prostori so ogrevani v zimskem času in hlajeni v letnem času, tako da bo temperatura praktično skozi vse leto ista. To velja še prav posebno za prostore, kjer bo predelava mesa. Ti prostori so le umetno osvetljeni in tako tudi dnev-

na svetloba ne bo kvarno vplivala na kvaliteto mesa.

V pogojih, kakršni bodo vladali v novem obratu, bo možno proizvajati

kvalitetno meso in mesne izdelke ustaljene kakovosti. Tudi zmogljivost obrata bo znatno večja kot sedaj; za-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Nekaj misli na rob otroškimi likovnim stvaritvam

Velika stvar je biti prostodušen, iskren in radosten, kakor to znajo biti otroci, zato je njihovo likovno izražanje živo in neposredno.

V vznemirjenih obrisih rišejo, slikajo, oblikujejo tam, kjer prej še ničesar ni bilo, zdaj pa to njihovo delo pomeni nekaj novega, kar je odraz njihovega živega občutja za orientacijo zavesti.

Na vsak način obstaja neki način, ki razvije in obvaruje otrokovo ustvarjalno dinamiko.

Otrokove poteze in obrise so združeni s časovnim zaporedjem doživljanja.

VINJETA VODISEK SLAVICE (11 LET)
UČENKE 4. RAZREDA OSNOVNE
SOLE PRIMOŽA TRUBARJA V
LAŠKEM

Vžvljanje v bistvo pojavov je podobno gibanju po globinah in razsežnostih domišljjskega prostora.

Likovni elementi so znamenja zvez med notranjim in zunanjim svetom.

Z elementi likovnega izražanja otroci vztrajno zahtevajo prostor svojega obstoja v svetu, ki jih vznemirja in ogroža.

Otroci so izven merila odra-slega sveta, zato so v trpnem položaju pri utiranju poti k enakopravnosti.

Metoda otrokove vzpostavitve odnosov s stvarnostjo in okoljem ostane v bistvu do starosti nespremenjena, le da postane bolj spekulativna in obremenjena.

Prisluhnimo torej neposredni in živi likovni govorici otroka, da bi spoznali sebe!

PRIHODNJIČ:
**LIKOVNI SVET
NAJMLAJŠIH**

JANEZ KRSTNIK VALVASOR IN LAŠKI ŠPITAL (1)

Trg pred hotelom Savinja in pred posebno šolo bo ob novem poimenovanju ulic in trgov nosil naziv Valvasorjev trg. Ime Valvasor je Slovencem poznano po slavnem kranjskem zgodovinarju Janezu Vajkardu Valvasorju (1641—1693), malokdo pa ve, da je prvi nosilec tega imena na Slovenskem pokopan v Laškem, kjer je bil v XVI. stoletju 27 let imetnik gosposčine in si je postavil spomenik s špitalsko ustanovo, ki je trajala 250 let.

V XVI. stoletju so se v naših krajih začeli naseljevati Italijani iz severnoitalijanskih dežel Benečije in Lombardije. Zaradi vedno večje turške nevarnosti je bilo povsod treba graditi utrdbe in zato so prihajali k nam italijanski stavbeniki (Italijani so znani kot dobri stavbeniki), prihajali so pa tudi zastopniki drugih poklicev, zdravniki, lekarnarji in trgovci, ki so se pri nas naselili in si pridobili premoženje.

Tako se je v prvi polovici XVI. stoletja naselil v Ljubljani tudi Janez Krstnik Valvasor (italijanska beseda valvassore pomeni nižjega vazala, nižjega plemiča) iz kraja Telgate iz bergamske pokrajine (po mestu Bérghamo) v Lombardiji. V Ljubljani ga srečamo prvič leta 1544, ko je trgoval s kožami, nato tudi s porcelanskimi in keramičnimi predmeti. Leta 1547 je postal ljubljanski meščan in tega leta mu je mestni svet dovolil trgovanje tudi z drugo robo (verjetno z železom) z italijanskim mestom Ancono. Trgovina mu je cvetela in pozneje, ko je bil že imetnik laške gosposčine, ga je leta 1570 deželna uprava imenovala za glavnega preskrbovalca z živili (vrhovnega proviantnega mojstra) vse Vojne krajine (obmejnega obrambnega pasu na Hrvaškem proti Turkom). Valvasor si je s trgovanjem pridobil mnogo denarja in s tem denarjem si je nakupil razna posestva po Sloveniji.

Leta 1554 je Valvasor prišel v posest laške gosposčine. Lastniki laške gosposčine so bili Habsburžani kot deželni vladarji, katerim pa za Laško ni bilo dosti mar, ker so imeli dovolj druge posesti. Zato so obširno laško gosposčino, ki je bila tako velika kot predvojni laški okraj, radi oddajali v zakup ali pa jo zastavili za posojilo, ki so ga dobili. Tako je deželni vladar dobil leta 1515 od gospodov Turjaških (Auersberg) posojilo 21.000 goldinarjev, zato pa mu je zastavil laško gosposčino. Posojilo dolgo ni bilo poravnano, zato so dediči Turjaških gospodov s pristankom deželnega vladarja prodali

1554. leta zastavno pravico Janezu Krstniku Valvasorju. Tako je prišel Valvasor v Laško in ostal z našim mestom povezan do svoje smrti.

Deset let po tem dogodku, leta 1564, je Valvasor posodil tedanjemu deželnemu vladarju, nadvojvodi Karlu, 7000 goldinarjev, leta 1566 pa še 5000 goldinarjev, obakrat s 6% obrestmi. Nadvojvoda Karl je potreboval za obrambo proti Turkom mnogo denarja, zato mu je bilo Valvasorjevo posojilo dobrodošlo in mu je rad zastavil laško gosposčino z vsemi podložnimi kmeti (tedaj je bilo preko 600 kmetij) in deželskim sodiščem vred do leta 1582. Ta zastavna pravica je veljala tudi za Valvasorjeve dediče, če bi Janez

Karla, je J. K. Valvasor postal 1571. član kranjskih deželnih stanov. S tem mu je bilo priznано plemstvo in od tedaj je lahko prisostvoval sem deželnega zbora.

Valvasor je bil v prvem zakonu poročen z Emerencijano Kisl (Khisl), hčerko ljubljanskega župana Vida Kisla, graščaka s Fužin pri Ljubljani. Emerencijana je umrla 19. 1. 1572 in je bila pokopana v Laškem. Druga žena je bila iz plemiške rodbine Vernek (Wernekh), vendar se z Valvasorjem nista razumela in sta živela ločeno. Domnevajo, da je imel Valvasor s prvo ženo nekaj otrok, ki pa so kmalu umrli, tako da ob smrti ni imel nobenega potomca.

Izmed vseh posestev je bilo Laško Valvasorju najbolj pri srcu. Odkar so v XIII. stoletju izumrli Babenberžani, se ni noben imetnik gosposčine več brigal za Laško. Habsburžani, celjski grofje, pa tudi Turjačani so imeli dovolj drugih in večjih gradov in jih je Laško zanimalo samo toliko, da so od tukaj dobivali dohodek. Od vsega bogastva, ki so si ga pri nas pridobili, niso ničesar zapustili temu kraju. V prejšnjih člankih smo spoznali Laško iz časa Primoža Trubarja. Valvasor je prišel v Laško približno 20 let po odhodu Primoža Trubarja. Razmere se od tedaj niso mnogo spremenile. Stari grad (Tabor) pod Humom je bil že obnovljen in je služil kot zatočišče in utrdba tržanov pred Turki. Kot sedež grajske uprave in deželnega sodišča so uporabljali hišo s stolpičem v trgu, ki pa je pogorela. Valvasor je videl, da potrebuje tako velika gosposčina uradne prostore in je za 1000 goldinarjev kupil novo hišo na Glavnem trgu za uradne prostore. Zgodovinar Ignacij Orožen, laški rojak, domneva, da je bilo to uradno poslopje tako veliko, da je zavzemalo prostor 5 sedanjih hiš na Glavnem (Aškerčeveme) trgu — od Vivodove do Pačnikove. Verjetno ni zadostoval samo nakup hiše, treba je bilo najbrž tudi prezidavati. Leta 1560 je Valvasor obnovil oziroma dopolnil laški špital. Tedanjemu staremu špitalu (na mestu sedanje posebne šole) in špitalski cerkvi (na kraju, kjer so sedaj pisarne in recepcija hotela Savinja) je dodal še lastno špitalsko ustanovo z novim špitalskim poslopjem (na mestu hotela Savinje).

(Nadaljevanje prihodnjic)

VALVASORJEVA PRVA ŽENA

Krstnik prej umrl. Lastninsko pravico nad laško gosposčino je sicer še obdržal deželni vladar, vse dohodke od gosposčine in sodišča (podložniške dajatve in tlako ter globe) pa je užival zastavni imetnik Valvasor na račun svojega posojila lastniku.

Poleg zastavne pravice nad laško gosposčino je bil Valvasor tudi lastnik gradov Medija (Izlake nad Zagorjem), Šrajbarski turn (pri Krškem) in Konjice, lastnik posestva v Širju nad Zidanim mostom in zemljišč okrog Ptuja ter več drugih posestev. Po posredovanju nadvojvode

Učni uspehi na naših osnovnih šolah

Vsestranski kulturni in gospodarski razvoj, uvajanje sodobnih tehnoloških procesov v proizvodnji in spreminjanje družbenih odnosov v sistemu samoupravljanja, postavlja pred osnovno šolo kot masovno šolo za splošno izobraževanje in vzgajanje pomembne naloge. Mlada generacija mora pridobiti solidno splošno izobrazbo, zlasti pa sposobnost za nadaljnje samostojno izobraževanje. Kljub zahtevam sedanjega učnega načrta se čas šolanja v primerjavi s prejšnjimi časi ni podaljšal. Časovno stisko razrešuje današnja šola z učinkovitejšimi učnimi metodami, z uporabo sodobnih učnih sredstev in z intenzivnejšim učenjem. V kolikšnem obsegu osvojijo učenci učni program, nam kažejo doseženi učni uspehi.

UČNI USPEHI V LANSKEM SOLSLEM LETU

V šolskem letu 1968/69 je od skupnega števila 2397 učencev uspešno zaključilo razred 2166 ali 90,2%. V primerjavi s predhodnim letom se je učni uspeh izboljšal za 0,6%. Napredovanje z eno negativno oceno je bilo možno le še od 2. do 4. razreda, za učence ostalih razredov z največ dvema nezadostnimi ocenami pa so bili uvedeni popravni izpiti.

DRAGO ČUČEK

Popravne izpite je imelo 188 učencev, 158 se je na popravne izpite prijavilo, uspešno jih je opravilo 134. Dobra petina učencev je od 5. do 6. razreda, ki je imela pravico do poplavnega izpita, se nanj ni prijavila. Deloma ponavljajo razred, nekateri pa so končali svojo šolsko obveznost. Abstinenco pri poplavnih izpiti homo morali v prihodnje preprečiti

s prepričevanjem, spodbudami in z razvijanjem zaupanja v lastne sile. Za učence, ki so imeli popravne izpite so šole organizirale 6-dnevno dopolnilno pomoč. Laška šola zaradi gradbenih del te pomoči ni mogla pripraviti. Največ poplavnih izpitov je bilo iz matematike (85), sledi angleški jezik (78) in materinščina (44), posamezniki pa so imeli popravne izpite pri zemljepisju, zgodovini in biologiji.

Najboljše uspehe pri poplavnih izpiti je dosegla šola v Rimskih Toplicah, kjer od 35 učencev s poplavnimi izpiti jih le 2 nista opravila. Ponovna uvedba poplavnih izpitov je vplivala na izboljšanje znanja učencev, na večjo resnost in odgovornost do učenja ter zavrnila vsakršno spekuliranje, da se posameznih predmetov ni treba učiti, saj je napredovanje z nezadostno oceno itak omogočeno.

V primerjavi z učnim uspehom, ki je bil dosežen v osnovnih šolah v ostalih občinah celjskega področja, si osnovne šole naše občine delijo 2. in 3. mesto. Izboljšanje učnega uspeha je med dru-

gim posledica:

- izboljšanja učnih metod, s katerimi se pri učencih razvija njihova miselna aktivnost,
- intenzivnejšega učenja učencev,
- sistematičnega ponavljanja učne snovi, ki omogoča napredovanje tudi manj sposobnim, a delovnim učencem,
- posebne skrbi za učence, ki snov težje dojemajo in
- večjega zanimanja staršev za uspehe svojih otrok.

Uspešno napredovanje razvija pri učencih veselje do učenja, zanimanje in voljo za šolsko delo ter krepi zaupanje v lastne sposobnosti. Taki otroci radi prihajajo k pouku, pri njih se razvija zavest odgovornosti do dela, ponosni so na svoje uspehe in uspehe šole.

Uspešnost dela šole prikazujemo s številom učencev, ki v času šolanja nikoli niso ponavljali razreda in so v osmih letih končali osmi razred. Učenci, ki niso bili uspešni, tvorijo osip. V šolskem letu 1967-68 je uspešno končalo 8. razred brez ponavljanja 55,2% učencev, ki so se pred osmimi leti vpisali v osnovno šolo. V preteklem letu pa je končalo v normalnem roku 68,3%, kar je za 2% nad republiškim povprečjem. Najmanjši osip je imela laška šola, neuspešnih je bilo komaj 18,1%. Niti polovica otrok, ki se je vpisala pred osmimi leti, pa ni prišla do osmega razreda, je bila na šolah Jurkloster in Breze. Na sosednji šoli Vrh nad Laškim je izpolnilo svojo šolsko obveznost v 8. razredu 80% otrok, ki so se istočasno vpisali v osnovno šolo.

Na zmanjšanje osipa vpliva uspešno napredovanje učencev v vsakem posameznem razredu. Glede tega moramo omeniti delo radeške šole, na kateri so napredovali razen enega vsi učenci od 1. do 4. razreda. Sorazmerno nizek je bil učni

(Nadaljevanje na 8. strani)

PAVLA ROVAN-JANA:

DEDIČI

V neki vasi prebiva stara, premožna vdova. Vsi ji rečejo kar »teta«. Sorodniki jo prav pridno obiskujejo. Sosedom je nekoč zaupala, da bo po njej dedoval tisti sorodnik, ki jo bo največkrat obiskal.

K takim obiskom spadajo seveda tudi darila. In ker ima teta veliko sorodnikov, se na ta način stalno veča tudi njeno premoženje.

Nečakinja Persilija je na kredit — brez porokov — kupila pralni stroj in ji ga poklonila. Iz malega ekrana je poznala vse vrste pralnih strojev in težko je bilo ugotoviti kateri je najboljši. Odločila se je za pralni stroj »Gorenje«, ker je tudi teta ponosna Savinječanka. Zdaj Persilija pridno odplačuje obroke od svoje plače, ki je od januarске integracije podjetja še vedno le osemdesetodstotna. Še teden dni dopusta je žrtvovala, da je teti dokazala, da pralni stroj ni coprnja in tudi belcebub ali arhangal ne vrtil bobna in se je naučila »po novem« prati.

To je bilo pozimi in takrat je teta v pričakovanju hongkongške gripe

stokala ves teden, od jutra do večera. Bolelo jo je vse, tudi zobje, ki jih že nima nekaj let.

Nekaj dni je izgledalo, da se teta ne bo sprijaznila s tem novim hišnim pomočnikom, potem pa se je le unesla in Persilija se je že videla kot bodočo lastnico tetine lepe hiše, ki jo bo ona podedovala s poklonjenim pralnim strojem vred. Ta pralni stroj ji je prinesel »primat« na dedovalni lestvici, je modrovala v svoji mladi glavi.

Tisti dan, ko se je nečakinja Persilija morala vrniti v mesto na delo, pa je teta bila nenadoma popolnoma zdrava.

»S teboj pojdem« je živahno dejala.

»Jakov fant me je zadnjič obiskal in povabil v delavnico. Rekel je, naj pridem pogledat kaj dela lepega zame«, je nadaljevala in z brezzobimi čeljustmi pogrgrala.

Jakov fant — Sulc — so mu dejali domači, je bil mizar, nečak pokojnega moža Mihe. Torej sta si bila s Persilijo bratranca in za tetino pre-

moženje tiha tekmeča. Zato se je Persilija namrdnila in jezno začivkala: »Kaj bi se teta trudila v mesto, kar sam naj vam prinese tisto pručko za vaše stare noge...«

Teta pa ni odjenjala. Stari ljudje hočejo vedno imeti svoj prav in odpeljali sta se z vlakom v mesto. Persilija ni pozabila kupiti povratne karte za teta.

Sulc je v mizarski delavnici teta spoštljivo predstavil svojemu mojstru in kar žarel od veselja. Persilija je v kotu zagledala zložene prčke in podrezala teta, naj kar hitro izbere. Sulc pa odpelje teta naprej v drugo delavnico, kjer sta stali dve spalnici.

»Teta, kar izberite, kar vam je všeč. Vaše doma je že vse staro, jaz pa tako stvar na stroj naredim kar hitro«, se je širokoustil in škodljivo pogledal proti svoji sestrični Persiliji.

Ta se je namah sedla na pručko, ki jo je že prej izbrala in topo buljila v razstavljeno pohištvo. Zagodla je, da se ji mudi na delo in kot furija odbrzela iz delavnice.

Teta pa je zbirala vse po vrsti. Posteljo, omaro, mizo, stole, nočno omarico, stajalo za rože, stajalo za ptička ter pručko, ki jo je sredi delavnice pustila nečakinja Persilija.

(Nadaljevanje s 4. strani)

to bo v bodoče naša velika skrb, kako in kam plasirati čim več mesa in mesnih izdelkov.

Prav posebno smo zainteresirani za prodajo v lastnih poslovalnicah in zato želimo pridobiti nekaj novih prodajal. S 1. marcem 1970 bomo odprli poslovalnico v Dolu pri Hrastniku, kjer je imel dosedaj prodajalno privatni mesar.

Močno smo zainteresirani, da bi se k našemu podjetju priključila Mestna klavnica in prekajevalnica Radeče. Smatramo, da bi temu kolektivu, kakor tudi potrošnikom, lahko nudili vsaj toliko kot vsi ostali inženjerenti.

Za Radeče smo prav posebno zainteresirani, ker je to v naši občini in na področju dejavnosti naše zadruge. Za to je več razlogov, ki niti niso predmet razprave na tem mestu.

Kolektiv Kmetijske zadruga je prevzel velike obveznosti z zgraditvijo tega obrata, ki bo koristil tako potrošnikom kot rejcem živine.

Sedaj je čas, da tako potrošniki zapujejo v kvaliteto izdelkov, kakor tudi, da kmetje začnejo z vzrejo kvalitetne živine, se specializirajo in povečajo v proizvodnem sodelovanju z zadrugo svojo živinorejsko proizvodnjo.

NOVAK ING. JOŽE

Tečajji enot civilne zaščite

V izobraževalni sezoni 1969-1970 je bilo na območju naše občine večje število tečajev za pripadnike posameznih enot civilne zaščite. Trenutno tečejo 80-urni in 20-urni sanitetni tečajji v Laškem in Radečah. Ugotavljamo veliko prizadevnost in samodiscipline pri večini tečajnikov, kar je seveda razveseljivo dejstvo.

Ob tem se pa pojavljajo nekatere nejasnosti, oziroma težnje, o katerih bi želeli spregovoriti. Delovne in druge organizacije se namreč obračajo na odsek za narodno obrambo za zahtevami za pojasnilo, ali so tečajniki upravičeni do nadomestila za izgubljeni čas.

Po zakonu o narodni obrambi so delovne in druge organizacije dolžne organizirati pouk za svoje enote in službe teritorialne obrambe ter enote civilne zaščite. Hkrati pa zakon v svojem 145. členu poudarja, da se pouk za obrambo in zaščito izvaja praviloma izven delovnega časa.

Iz povedanega izhaja, da je že sam zakon predvideval, da bodo morali občani razporejeni v enote teritorialne obrambe

in civilne zaščite delovnih in drugih organizacij žrtvovati določeni del svojega prostega časa za izobraževanje. **Tečajniki torej ne morejo zahtevati nobenega nadomestila.**

Samo po sebi umevno pa je, da mora podjetje izplačati delavcu nadomestilo osebnega dohodka za čas, ko je le-ta odsoten z dela zaradi predavanja, vaj ali reševalnih akcij civilne zaščite ali teritorialne obrambe, oziroma orožnih vaj v enotah JLA. Nadomestilo gre v breme tistega, ki je organiziral vaje, tečaje ipd.

Menimo, da je neprimerno in v določeni meri družbeno škodljiva praksa posameznih delovnih in drugih organizacij, da obveznikom plačujejo ure pouka, česar druge ne zmorejo ali se postavljajo na edino, pravilno stališče, da je strokovna izobrazba dolžnost in pravica vseh pripadnikov enot civilne zaščite, teritorialne obrambe in drugih ter da morajo pripadniki teh enot za ta namen žrtvovati del svojega prostega časa.

ODSEK ZA NARODNO
OBRAMBO

»Kakšna škoda, da tvoj stric ne živijo več, potem bi vzela še drugo posteljo« je zamrmrala.

Sulc je to pripombo preslišal in obljubil teti, da bo še ta teden pred prazniki imela vse doma, ker jo ima zelo rad.

Teta mu je krepko stisnila roko, da se je nečak čudil njeni moči, ko pa je vedno bolehn. Zraven je globoko vzdihnila: »Ja, moj ranjki Miha, tvoj stric, je vedno dejal, da si ti najbolj naš. Tega ne bom nikoli pozabila.«

Ko je odšla, je Sulc premišljeval, česa neki ne bo nikoli pozabila. Strica, svojega ranjkega moža, ali njegovega darila, poklonjenega pohištva.

Ha, zdaj sem prvi na lestvici dedovanja, mu je šinilo v glavo in veselo je začel žvižgati ob obličju, ki ga je urno vihtel, da bi z delom hitro odplačal pohištvo, poklonjeno teti. Da je Persilija teti poklonila pralni stroj, še ni vedel.

Tudi ostalo sorodstvo je z manjšimi darili obletavalo staro teto še nekaj časa, potem pa je ob visokem prednostnem finišu Persilije in Sulca prenehalo z obiski.

Tako sta potem le ta dva tekmovala z darili več kot leto dni. Nekaj

krat sta se znašla pri stari teti ob istem času in nekoč tudi z istim darilom. Prinesla sta ji električni kavni mlinček, da bi se teta ne utrujala več z mletjem kave. Oba sta darilo v škatlji položila na mizo in skupaj odšla. V mestu sta se ustavila pred izložbo z gospodinjskimi potrebščinami in vsak zase se je pohvalil, da je teti kupil strojček za kavo. Potem sta se spogledala in molče nadaljevala pot. V mislih pa sta se jezila drug na drugega.

Na križpotju, kjer sta se ponavadi hladno poslovila, je Sulc srečal svojega prijatelja.

»Moj najboljši prijatelj, nogometni as Centerfors«, ga je ponosno predstavil. Persilija je takoj ugotovila, da se že poznata s ceste, saj stanujeta v isti ulici!

Pogovor v troje je stekel kot dober motor. Končal pa se je tako, da je prijatelj bil namenjen tudi proti domu, torej po skupni poti s Persilijo. Ker nogometni as Centerfors svojega prijatelja Sulca ni povabil s seboj, se je ta ob razpotju poslovil.

Pot do doma je vodila ob glavni cesti, ali pa po bližnjici preko travnika, ob katerem se je bohotil gozd.

Na travniku je predmestna mladež nabijala žogo in ko so zagledali junaka svojih sanj, nogometnega asa, so se vsi hkrati zadržali »gol« in kot se spodobijo za zvezdnika, jim je Centerfors poklonil važen smehljaj in najbližjega fantiča celo potrepljal po rami.

Zakaj se je njegova roka s fantovih ramen mehanično preselila na topla ramena tovarišice Persilije, še danes ne ve! Pomlad je žarela v soncu, oblečena v tisočero cvetov in objeta mladost je zavila proti gozdu. Ker sta bila mlada in polna življenja in oba svobodna, se je njuna integracija vsak dan poglobljala in se krepila ter čez leto dni pokazala velik uspeh — z rojstvom krepkega sina.

Komu in kdaj bo stara teta zapustila svoje premoženje, je zdaj že v testamentu zapisano. Kapital pridobljen z integracijo — svojega sina — sta mlada krstila po ranjkem možu premožne tete. Mali Mihec je tetin miljenec in tako je življenjska integracija izpolnila svoje poslanstvo.

In Sulc se je potolažil s tem, da bo teti poklonjeno spalnico podedoval njegov »najboljši prijatelj«.

naše
delo

Učni uspehi na naših osnovnih šolah

(Nadaljevanje s 6. strani)

uspeh v 5. razredih — 80,8 %, dočim je bil v 4. razredih dosežen 93,5 % uspeh. Ali je vzrok za ta pojav le v prešolanju učencev in podružnic na centralne šole? V prihodnosti bodo morali biti učenci — vozači deležni večje pomoči.

IN KAJ KAZE LETOSNJE POLLETJE

Ob zaključku letošnjega polletja je bilo od 2378 učencev brez nezadostnih ocen 79,9 %. V primerjavi z lanskim polletjem je letošnji uspeh izboljšán za 3,4 %. Z izjemo 6. razredov je bil v vseh ostalih dosežen letos višji uspeh. Od 1. do 4. razreda so bili na razvitih šolah najboljši uspehi na radeški šoli — 94 %, od 5. do 8. razreda pa na laški šoli — 78,3 %. Za njo zaostaja radeška le za 0,4 %. Manj kot 50 % pozitivnih je bilo v 6. razredih v Rimskih Toplicah zaradi visokega števila negativnih ocen pri slovenskem in angleškem jeziku ter pri zemljepisju. Na podružničnih šolah je bil najnižji uspeh na osnovni šoli Breze — 71,6 %.

Učinkovitost učnega procesa ni odvisna le od smotrnega učiteljevega poučevanja, marveč tudi od učenčevega učenja. Pot do znanja vodi le prek sodelovanja in miselne dejavnosti vsakega posameznega učenca, učitelj pa mora pouk organizirati vselej tako, da razvija in krepi učenčevo sodelovanje ter ga postopno usposablja za samostojno učenje. Stopnjo znanja so učitelji preizkušali tudi s posebnimi testnimi nalogami, ob katerih so učenci spoznali, do kod so v znanju napredovali, a tudi učitelji so odkrili vrzeli, ki jih bodo pri svojem nadaljnjem delu odpravili.

Gibanje prebivalstva v občini

SMRTI:

— SKOBERNE Neža (85), preužitkarica, Mala Breza 45;
— DOLINAR Franc (85), upokojenec, Radeče 20 a;
— PUCELJ Antonija (55), gospodinja, Močilno 13;
— PERDIH Emil (74), mesar, Laško 123;
— LEŠEK Martin (75), preužitkar, Požnica 10;
— NEMEC Barbara (73), preužitkarica, Račica 120;
— KODRUN Marija (61), gospodinja, Trnovo 21;
— BUCAN Alojzja (51), upokojenka, Debno, 50 a;
— URANKAR Katarina (91), gospodinja, Laško 287;
— DEŽELAK Blaž (82), preužitkar, Slivno 1;
— LOKOVŠEK Ana (88), gospodinja, Ogeče 13;
— KNEZ Frančiška (77), upokojenka, Ogeče 19;
— SUHODOLCAN Marija (72), gospodinja, Lože 6 a;
— JANCIC Marija (78), upokojenka, Strensko;

»Naše delo« izhaja mesečno — Izdaja Skupščina občine Laško — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Lev TIČAR — Uredništvo in uprava: Laško 1, telefon 73-045, interna številka 4 in 6 — Cena za posamezno številko 1 N-din — Ziro račun pri Službi družbenega knjigovodstva, podružnica Laško št. 5071-637-55 — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 15. dne v mesecu — Nenaročeni rokopisov ne vračamo. Tisk in klišejl GP Cetus Celje

Znano je, da se učenci razlikujejo po zmožnostih, vsi ne napredujejo z enakim uspehom, pri vseh se iz raznih vzrokov niso mogle razviti sposobnosti, ki pogojujejo uspešno učenje v šoli. Učenci prihajajo iz različnih družin, iz razvitega in nerazvitega družbenega okolja, z raznovrstnim predznanjem. Vse to vpliva na poseben način na razvitost njihovih duševnih sposobnosti. Učni uspehi otrok, ki prihajajo iz nerazvitega okolja, kjer ni dovolj pozitivnih vplivov kulture in civilizacije, zaostajajo spocetka za uspehi svojih vrstnikov iz razvitih področij. Vsak otrok ima določene dispozicije, ki pa se ne razvijajo same po sebi, potrebna je njegova lastna dejavnost. Gre za dejavnost otroka predšolske dobe v igri, z njo razvija različne sposobnosti, interese, čustvovanje in mišljenje ter pridobiva izkušnje. S psihološkimi raziskavami je bila ugotovljena povezanost med otrokovim duševnim razvojem v predšolskem obdobju in njegovo uspešnostjo v šoli. Na razvoj intelektualnih sposobnosti vpliva zaviralno pomanjkljivo obvladanje

govora. Nekateri starši bi se morali s svojimi otroki več pogovarjati, kajti z govorom razvijamo otrokovo mišljenje. Otrok je potreben spodbud za svojo vsestransko dejavnost. Zato imajo vrtni in male šole tako pomembno vzgojno nalogo. Predvidoma bodo male šole letos organizirane pri vseh osnovnih šolah.

Sola upošteva vse bolj individualne posebnosti otrok, izbira najustreznejše učne poti, da bi slehernemu otroku omogočila uspešen napredek. V pedagoškem jeziku govorimo o individualizaciji pouka. Ta zahteva optimalno obremenitev učenecv glede na njihove sposobnosti, dopolnilni pouk za nadarjene in one, ki se teže učijo. Šole, ki so v prvem polletju organizirale redno dopolnilno delo, so dosegle znatno boljše učne uspehe. Prepričan sem, da bodo naši učitelji tudi v bodoče pedagoško pristopili k reševanju mnogih slabosti, ki so posledica pomanjkljivega odnosa do učenca ter dosegli ob podpori vseh dejavnikov čim boljše učne uspehe ob zaključku šolskega leta.

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE VETERINARSKÉ POSTAJE LAŠKO

ZA MAREC 1970

V marcu 1970 bo dežurna služba Veterinarske postaje Laško poslovala po naslednjem razporedu:

1970	ZIVINOZDRAVNIK
28. 2.— 2. 3.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče
7. 3.— 9. 3.	Dr. Malenšek Slavko, Laško
14. 3.—16. 3.	Dipl. vet. Kogovšek Jože, Laško
21. 3.—23. 3.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče
28. 3.—30. 3.	Dr. Malenšek Slavko, Laško

Dežurstvo v zgoraj navedenih dneh traja od 12. ure prvega dne do 7. ure zjutraj drugega dne. Dežurni veterinar vrši umetno osemenjevanje v času dežurstva na poziv lastnika plemenice na določenem mestu.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

ZA MAREC 1970

V času od 1. do 31. marca bo dežurna služba zdravnikov in medicinskih sester za področje Laško in Rimske Toplice (od sobote popoldne do ponedeljka zjutraj tudi za območje Radeče) in k temu spadajoče okolice poslovala po naslednjem razporedu:

1970	Zdravnik	Medicinska sestra ali bolničarka
1. 3.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
2. 3.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija
3. 3.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
4. 3.— 5. 3.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija
6. 3.	Dolanc dr. Jože	Sölöši Helena
7. 3.— 8. 3.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija
9. 3.—15. 3.	Dolanc dr. Jože	Sölöši Helena
16. 3.—22. 3.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
23. 3.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija
24. 3.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
25. 3.—26. 3.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija
27. 3.	Dolanc dr. Jože	Sölöši Helena
28. 3.—29. 3.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija
30. 3.—31. 3.	Dolanc dr. Jože	Sölöši Helena

Potrebni obiski na domu naj se naročajo pri posameznih zdravnikih do 12. ure. Vsi bolniki in poškodovanci, ki jim je potrebna nujna zdravniška pomoč, naj se javljajo izven rednega delovnega časa dežurnim v ambulanti.